

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

44 Visitantes Episcopi divites, quibus debeant esse contenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

- præscriptus, ne Episcopi comitatum ha-
beant nisi necessarium, in quo plures om-
nino non sint quindecim hominibus &
jumentis duodecim, & quod si plures dux-
erint, suis sumptibus alant, *ut eo. Conc. 1. de
visit. qui comitatus fuit reformatus, ne
deinceps plures quam homines decem, &
jumenta septem ad summum, secum in
visitando conducant, supputata hoc nume-
ro Episcopi jam persona, ut in conc. Pro-
vinc. 4. eodem tit. de visit. Episcopis gradu
inferiores in visitatione longè pauciores
hominibus, & jumenta habere debeant, ut
ibid. dicto conc. 4. eod. tit.*
- 40 Inferioribus ¶ autem visitationibus re-
gulariter tria jumenta sufficere debent,
quorum unum visitatori, aliud secretario,
& reliquum clerico, seu famulo, qui ves-
tes, & pannos lineos, quæ necessaria sint,
secum deferat, præter eum, qui pedester
visitatorem sequi, eique inservire debeat:
nisi concionatoris, confessarijvè officio,
in eadem visitatione uti vellet, quo casu
quartum jumentum esset addendum. Et
dum primò ad oppidum Lucernæ, aliaque
loca vicina in diœcesi Taurinensi pro-
bon. mem. Hieronymum tunc Archi-
episcopo, & S. R. E. Cardinali Ruvere,
ac demùm in Vercellen. diœcesi, quàm
totam visitavi, uti vicarius generalis visita-
toris officio fungerer, eodem numero trium
semper fui contentus, & sufficere expertus
sum.
- 41 Interdum ¶ enim quæri contingit, quid
veniat victualium appellatione, & non
sumptuosæ epulæ comprehenditur, *c. cum
Apostolus, vers. nec sumptuosas, de cens. sed
frugales, moderatæque pro temporis
tantum necessitate, sunt ministrandæ,
concil. Trident. cap. 3. post med. sess. 24. de*
- 42 *reform.* Prælati vero, qui ¶ delicijs affluunt,
& inter epulas, atque lascivias pudicitiam
servare se credunt, ut propheticus sermo
describit, eijciendi sunt de spaciosis domi-
bus, lautisque convivijs, & multo labore
epulis conquistis: & si vis seire, quo eijci-
endi sunt propter malas cogitationes, &
opera sua, Evangelium lege, in tenebras,
scilicet, exteriores, ubi erit fletus, & stridor
dentium. An non confusio, & ignominia
est, Iesum crucifixum, pauperem, & esuri-
entem fartis prædicare corporibus,
& jejuniorum doctrinam rubentes
buccas, tumentiaque ora proferre. Si in
Apostolorum loco sumus, non solum ser-
monem eorum imitemur, sed etiam con-
versationem, & abstinentiam, Sanct. Hie-
ron. *relatus in cap. Ecclesie principes 35.
dist.*
- 43 Si autem ¶ Episcopi, eorumvè Vicarij
indiguerint, necessaria congruè sunt illis
subministranda, ut equi, vestes, familia, &
alia opportuna, præter victualia, sicut pa-
rarent sibi ipsis, si visitarent, *cap. si Episcopus,
ubi gloss. in ver. providere de off. ord.
in 6. quam gl. opinionem videtur approba-
re Ianoc. in c. procuraciones. de cens. Et hæc
opinio in terminis, gloss. est vera, quia epi-
scopo pauperi, ut quam plures reperiun-
tur, non sunt deneganda necessaria ad vi-
sitationem, cum secundum Apostolum
non sit magnum, si ab eo metantur tem-
poralia, per quem spiritualia seminantur,
Paul. 2. ad Corinth. c. 9. & d. c. si Episcopus, de
off. ord.*
- 44 Si verò ¶ Episcopus est dives, tunc vi-
ctualibus tantum sibi, equisque ministran-
dis, ut in eadem extravag. benedicti, in
ver hujusmodi, sine equorum vecturis de-
bet esse contentus cum equorum victuris,
& alia

§ 2

& alia necessaria indigentibus solùm debeantur; ex supra allegatis, nisi aliter se haberet consuetudo, quæ est servanda, *us in dict. decis. super cap. 3. de resor. sess. 24. sub*

45 *tit. Vintimilien. Quia consuetudo ¶ pro lege habetur, cap. consuetudo, distinctione 1. & Bart. in l. 1. denique, num. 1. ff. de acqu. plu. arc.*

46 Frequens ¶ est quæstio in actu visitationis, & post publicationem decretorum in visitatione factorum, qui ad impensas pro ecclesiis, oratoriis, capellis, & altaribus fabricandis, vel restaurandis, aliisque juxta formam decretorum in visitatione factorum, ad ecclesiarum cultum, & ornatum parandis teneantur: & est distinguendum, quia juxta qualitatem, & statum beneficiorum diversimodè debet statui, & ordinari.

47 Si enim ¶ quæritur de parochialibus, quarum præsertim causa plures oriuntur difficultates; officium visitoris hoc casu præcipuum erit, de investiganda veritate valoris reddituum parochialis ecclesiæ, qui aut sunt certi, nempe, consistentes in prædiis cultis, & fructiferis, seu pensionibus prædiorum, & domorum; vel sunt incerti, ut qui consistunt in decimis, aut primitiis, quæ non habent certam quoram taxatam, quid & quantum parochiani parrocho persolvere teneantur, vel sunt omninò incerti consistentes in oblationibus, & elemosynis penitus incertis.

48 Primò casu, ¶ cum super parochialium ecclesiarum fructibus, qui non excedunt summam ducatorum centum, pensiones annuæ reservari minime possint, obstantes

49 decreto sacri concilij Tridentini, *cap. 23. de reform. sess. 24.* sequitur, ¶ quòd sacrum concilium quòd novit, quæ parochis sunt

necessaria ad eorum congruam sustentationem, dictam summam taxaverit, pro necessariis eorum alimentis, & indumentis; nec cum minori annuo reddito decenter vivere possunt; cum quilibet parrochus saltem unum clericum illi interviuentem habere debeat, & propterea quòdlibet ¶ beneficium præsumatur esse annui redditus pro vita duorum, *cap. ut quisque, junct. gloss. in verb. clericum, de vit. & honest. cler. & Felyn. in cap. ad aures. numer. 4. vers. tertia conclusio, de rescript.*

50 Licet ¶ enim, qui parochiales ecclesias obtinent, ad reparationem ecclesiarum cogi possint: hoc procedit, cum de redditibus, quæ sunt ipsius ecclesiæ: eis supersunt ultra necessariam sustentationem, quòd tunc conferre teneantur, ut probat text. in *cap. de his, de eccles. adific. & reparan.* aliàs non, quia clerici ¶ vivere debent de patrimonio Iesu Christi, cuius obsequio deputantur, *c. cum secundum de præben.*

Quando verò ¶ parochialium fructus excedunt dictam summam centum ducatorum, tunc si agitur de fabrica totius, vel majoris partis ecclesiæ, seu domus canonicalis, partes visitoris erunt in condemnando parrochum ad concurrendum cum parochianis, pro illa portione, ad quã arbitrio boni viri erit condemnandus, non autem in tota illa quantitate pecuniarum, quæ excedet summam centum ducatorum, quia non ita strictè est illa summa perstringenda, quin etiam pro qualitate loci, & personæ ¶ majores redditus parrocho debeantur, & illi ducati centum rectori liberi remanere debent, ut est ¶ de mente Pontificum, qui in reservationibus pensio-